

KURATORIUM OŚWIATY W SZCZECINIE

ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin tel. 91 44 27 500, fax 91 44 27 508

www.kuratorium.szczecin.pl e-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

WZTYN/CO
Kuratorium Oświaty w Szczecinie
KANCELARIA
2020
Podpis:
59/18/20

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ WKOS.5533.86.2020.HM.MP

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny	Zachodniopomorski Kurator Oświaty Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa szkoły lub placówki, jej siedziba, telefon, e-mail	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Renicach Renice 9 74-300 Myślibórz Telefon: 95 7472243 e-mail: sekretariat@mowrenice.pl
Imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki	Piotr Krawczyk
Imię i nazwisko kontrolującego	Hanna Markowska
Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	WKOS.5533.86.2020.HM z dnia 6 listopada 2020 r.
Imię i nazwisko kontrolującego	Magdalena Poklasińska
Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	WKOS.5533.86.2020.MP z dnia 6 listopada 2020 r.
Termin rozpoczęcia kontroli	16 listopada 2020 r.
Termin zakończenia kontroli	16 listopada 2020 r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny	WKOS.5533.86.2020.HM.MP
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły lub placówki	19
Tematyka kontroli	Zgodność z przepisami prawa działań mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zapewnienie warunków do prowadzenia prawidłowego procesu leczenia wychowanków w ww. ośrodku.

Imienny wykaz osób, z którymi rozmawiano podczas kontroli

LP	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO
1	Piotr Krawczyk	Dyrektor ośrodka
2	Tomasz Jankowski	Wicedyrektor ośrodka
3	Anna Szuć	Pedagog

Wyszczególnienie niezbędnych dowodów stanowiących podstawę ustaleń kontroli

LP	NAZWY DOWODÓW STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ USTALEŃ KONTROLI
1.	Postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 3 października 2019 r.
2.	Wskazanie Ośrodka Rozwoju Edukacji, Wydziału Resocjalizacji i Socjoterapii z dnia r. do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach.
3.	Dane dotyczące wychowanka / https://systemkierowania.ore.edu.pl .
4.	Skierowanie Nr z dnia r. do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach – Pismo Starosty Goleniowskiego znak: '
5.	Pismo dyrektora MOW.4320.67.2020.MD do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Goleniowie z dnia 3 czerwca 2020 r.
6.	Karta Przyjęcia Wychowanka do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z dnia 10 czerwca 2020 r.
7.	Pouczenie dla wychowanka przyjętego do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach w dniu 10 czerwca 2020 r.
8.	Pismo dyrektora MOW.4320.77.2020.MD do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Goleniowie : z dnia 17 czerwca 2020 r.
9.	Pismo Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn. akt dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie przesłania opinii dotyczącej nieletniego.
10.	Odpis zapadłego poza rozprawą orzeczenia z dnia 24 czerwca 2020 r. oraz prawomocnego postanowienia w sprawie , r. – Pismo przewodnie Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn.. akt
11.	Pismo (opinia o wychowanku) z dnia 1 lipca 2020 r. znak: MOW.4326.243.2020 dotyczące spraw
12.	Zawiadomienie znak: MOW.4326.299.2020.MD z dnia 16 września 2020 r. (brak adresata), dotyczące terminów posiedzeń zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (30 września 2020 r.) oraz okresowej oceny sytuacji wychowanka i ewaluacji podejmowanych oddziaływań (2 czerwca 2021 r.) – brak danych personalnych wychowanka.
13.	Pismo znak: MOW.4326.303.2020.MD w sprawie a 17 września 2020 r. dotyczące doprowadzenia nieletniego do placówki.
14.	Notatki służbowe dyrektora i zastępcy dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego z dnia 9 października 2020 r.
15.	Pismo Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn. akt z dnia 13 października 2020 r. dotyczące przerwy w wykonywaniu środka wychowawczego orzeczonego wobec nieletniego oraz przesłania opinii o jego zachowaniu.
16.	Pismo Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn. akt z dnia 15 października 2020 r. dotyczące niezwłocznego ustosunkowania się do zarzutu braku prawidłowego nadzoru nad wychowankiem, którego skutkiem miało być bicie i poniżanie nieletniego przez innych wychowanków (data wpływu do MOW – 16 października 2020 r.).

17.	Pismo znak: MOW.4326.353.2020.MD w sprawie _____ z dnia 19 października 2020 r. kierowane do Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie doprowadzenia nieletniego do środka.
18.	Pismo znak: MOW.4326.356.2020.ASz w sprawie _____ z dnia 21 października 2020 r. kierowane do Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
19.	Pismo znak: MOW.4326.362.2020 dotyczące sprawy _____ z dnia 27 października 2020 r. kierowane do Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
20.	Pismo Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie _____ z dnia 3 listopada 2020 r. skierowane do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach dotyczące przerwy w wykonaniu środka wychowawczego nieletniego wraz z postanowieniem w przedmiotowej sprawie.
21.	Wyjaśnienia wicedyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego znak: MOW.0911.05.2020 w związku z ED.4323.179.2020.E.D-O z dnia 4 listopada 2020 r. – brak adresata.
22.	Notatka służbowa wicedyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego z dnia 4 listopada 2020 r.
23.	Pismo znak: MOW.4321.125.2020.MD w sprawie _____ z dnia 6 listopada 2020 r. skierowane do Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie skreślenia nieletniego z ewidencji wychowanków ośrodka.
24.	Opinia pedagogiczna dotycząca wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach (brak daty i podpisu).
25.	Analiza wyników badań dotyczących bezpieczeństwa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach przeprowadzonych i opracowanych przez pedagoga ośrodka brak daty.
26.	Informacje bieżące opracowane przez wychowawcę prowadzącego w zakresie kontaktów z rodziną wychowanka, uwag o zachowaniu wychowanka i udzielonych urlopów.
27.	Prowadzona w ośrodku dokumentacja: raporty dzienne i nocne, dzienniki psychologa i pedagoga, dziennika grupy piątej.
28.	Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny z dnia 30 września 2020 r.
29.	Notatka służbowa sporządzona w dniu 4 września 2020 r. przez psychoterapeutów prowadzących sesje terapeutyczne z wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach, dotycząca zaobserwowanych śladów przemocy fizycznej i psychicznej u wychowanków.
30.	Skierowanie do szpitala psychiatrycznego nieletniego z dnia 1 października 2020 r.

Wyszczególnienie niezbędnych innych czynności stanowiących podstawę ustaleń kontroli

LP	INNE CZYNNOŚCI STANOWIĄCE PODSTAWĘ USTALEŃ KONTROLI
1.	Rozmowa z p. Weroniką Odrobny dyrektorem Instytutu Zdrowia Psychicznego „Para Familia” oraz Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach oraz dzieci i młodzieży z powiatu myśliborskiego, prowadzonego na terenie placówki, w ramach pilotażowego projektu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz z p. Joanną Strzelecką autorką projektu i psychoterapeutką.

Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona na wniosek Wydziału Resocjalizacji Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, w celu oceny zgodności z przepisami prawa działań zapewniających bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w kontekście złożonego wniosku przez Sąd Rejonowy w Goleniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich o niezwłoczne wyznaczenie innego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego dla ww. wychowanka oraz zapewnienie warunków do prowadzenia prawidłowego procesu leczenia wychowanków w ww. ośrodku.

uczeń klasy (dwuletnie opóźnienie szkolne) Szkoły Podstawowej, został skierowany do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Goleniowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich, z dnia 3 października 2019 r., wskazania Ośrodka Rozwoju Edukacji WRS.501.3326.2020.AR z dnia 22 maja 2020 r. oraz skierowania Starosty Goleniowskiego z dnia 25 maja 2020 r.

Ponieważ do dnia 3 czerwca 2020 r. wychowanek nie stawił się w ośrodku, dyrektor placówki wystąpił z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Goleniowie o ponaglenie nakazu doprowadzenia nieletniego do placówki. został przekazany przez policjanta Komendy Powiatowej w Nowogardzie w dniu 10 czerwca 2020 r., a następnie zapoznany z Regulaminem MOW, przysługującymi mu prawami i obowiązkami oraz możliwością uzyskania pomocy pedagoga i psychologa we wszystkich sytuacjach trudnych, co potwierdził własnoręcznym podpisem - *(dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 1-8).*

Z uwagi na zagrożenie epidemiczne COVID-19, nieletni został skierowany na 7 dniową kwarantannę (10-17 czerwca 2020 r.), a po tym czasie (18 czerwca 2020 r.) włączony do grupy wychowawczej, prowadzonej przez czterech wychowawców, w której przebywał do dnia urlopowania na okres wakacji, tj. do 13 lipca 2020 r. Po okresie urlopowania, który kończył się z dniem 31 sierpnia 2020 r. usprawiedliwionej nieobecności w dniach 7 – 9 września 2020 r. oraz 10 - 13 września 2020 r. (zaświadczenia lekarskie), nie powrócił do placówki, o czym pismem z dnia 17 września 2020 r. dyrektor ośrodka powiadomił Sąd Rejonowy w Goleniowie, wnosząc jednocześnie o doprowadzenie wychowanka do ośrodka przez odpowiednie służby.

Jak wynika z pisma ojca wychowanka z dnia 1 października 2020 r. *admówił powrotu do placówki motywując to przemocą tam panującą...tortury jakim poddawała grupa wychowanków ośrodka polegały między innymi na: rzucaniu syna na posadzkę i biciu rękoma oraz kopaniu nogami po całym ciele, wciskaniu kciuków w oczodoły, duszeniu, przykładaniu genitaliów w okolice oczu, ust i nosa, dotkliwych ciosach w ramiona i klatkę piersiową nazywanych „honorkami”, informowaniu ofiary że jeśli zwróci się o pomoc do personelu ośrodka zachowa się niehonorowo i będzie konfidentem, ponadto zabierali telefon i pozwalali korzystać tylko przez kilka minut dziennie i tylko pod ich nadzorem, kiedy i zdecydował się o tym powiedzieć wychowawcy usłyszał, że mógł nie pożyczać telefonu oraz żeby nie był kapusiem. W dniu 1 października 2020 r. syn został poddany badaniu – konsultacji psychiatrycznej w ośrodku Para Familia w Gorzowie Wlkp. i skierowany do szpitala psychiatrycznego.*

W dniu 16 października 2020 r. dyrektor ośrodka został poinformowany przez Sąd Rejonowy w Goleniowie o wszczęciu postępowania z urzędu o udzielenie przerwy w wykonywaniu środka wychowawczego orzeczonego wobec nieletniego

oraz poproszony o sporządzenie opinii o wychowanku i ustosunkowanie się do zarzutu braku prawidłowego nadzoru nad wychowankami, którego skutkiem miało być bicie i poniżanie przez innych wychowanków – (dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 11, 13, 15-16 i 30).

W okresie od 10 do 17 czerwca 2020 r., podczas przebywania wychowanka na kwarantannie, nie odnotowano prowadzenia wobec niego jakichkolwiek oddziaływań edukacyjnych i wychowawczych. W dniu 16 czerwca 2020 r. pedagog odnotował przeprowadzenie z chłopcem rozmowy w celu bliższego poznania jego problemów. Psycholog natomiast w dniu 23 czerwca 2020 r. - opracowanie diagnozy intelektu i rozwoju osobowości na potrzeby indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego i wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania wychowanka, zaś 27 czerwca 2020 r. przeprowadzenie rozmowy z wychowankiem, dokonanie analizy dokumentacji, analizy funkcjonowania psychologicznego, poziomu jego demoralizacji oraz oferty pomocy psychologicznej ułatwiającej procesy aklimatyzacji. Spośród różnych form pomocy za odpowiednie uznał kształcenie specjalne oraz placówkę resocjalizacyjną. Podczas pobytu w placówce nie uczestniczył w żadnych zajęciach terapeutycznych i resocjalizacyjnych, nie był także objęty żadnym programem adaptacyjnym. W ocenie wychowawcy prowadzącego grupę szybko zintegrował się z grupą wychowawczą. Nie przejawiał agresji werbalnej i fizycznej. W stosunku do wychowawców był grzeczny i uprzejmy. (dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 19, 26, 27).

W dokumentacji prowadzonej w ośrodku, wychowawcy oraz pedagog i psycholog, nie odnotowali stosowania przemocy fizycznej wychowanków wobec . Przedstawiona dokumentacja jest niekompletna i nie ukazuje systemowych rozwiązań zastosowanych wobec wychowanka. Dyrektor ośrodka składając wyjaśnienia w piśmie do Sądu podniósł, że odwiedzający chłopca w ośrodku rodzice w dniu 15 czerwca 2020 r. - ojciec i w dniu 22 czerwca 2020 r. – matka, podczas rozmów z wychowawcami, nie zgłosili zastrzeżeń, co do sytuacji ich syna w placówce i nie sygnalizowali niepokojących zdarzeń. Nie skarżył się im także sam , a wychowawcy, podczas codziennych czynności nie zauważyli na ciele chłopca śladów mających świadczyć o doznawanej przemocy. Sprawa nie została zgłoszona także podczas pobytu ojca w ośrodku, w ramach tak zwanej wywiadówki, która odbyła się pod koniec września 2020 r. (25 lub 28 września 2020 r. dane niespójne). Informację o przemocy na którą narażony był ojciec przekazał dopiero po rozmowie z synem, który nie chciał powrócić do ośrodka (czego nie potwierdza przedstawiona w tej sprawie dokumentacja). Kolejne spotkanie, z udziałem ojca, odbyło się w ośrodku w dniu 8 października 2020 r. Dyrektor poinformował go o tym, że: *zostały podjęte działania wychowawcze na rzecz poprawy bezpieczeństwa wychowanków w placówce przez przeniesienie potencjalnych wychowanków, którzy wykazywali przemocowość w stosunku do innych wychowanków (być może również w odniesieniu do jego syna, na co nie ma jednoznacznych dowodów)*. Chociaż, jak wynika z pisma skierowanego do sądu, takie zapewnienie ojciec otrzymał już podczas wywiadówki, a mianowicie, że: *domniemani sprawcy*

tych zachowań zostali ujawnieni i podjęto starania o usunięcie ich z placówki w celu uniknięcia kolejnych sytuacji przemocowych. Przeniesieni wychowankowie to: (15 września 2020 r. - Schronisko dla Nieletnich w Świdnicy), (16 września 2020 r. - MOW w Wałbrzychu) oraz (18 września 2020 r. - MOW w Szklarskiej Porębie). W ocenie dyrektora p. pozytywnie odniósł się do działań podjętych przez ośrodek i nie oczekiwał na pisemną odpowiedź w zgłoszonej sprawie - (dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 11, 14, 16, 18, 19, pismo ojca z dnia 1 października 2020 r., które wpłynęło do ośrodka wraz z pismem z Sądu Rejonowego w Goleniowie w dniu 16 października 2020 r.).

W dokumentacji skierowania do ośrodka nie dołączono orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, a z uwagi na krótki okres pobytu wychowanka w placówce (10 czerwca do 13 lipca 2020 r.), nie została ona uzupełniona w tym zakresie. Niezależnie jednak od tej sytuacji w ośrodku dla każdego nieletniego opracowuje się i realizuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1309). Ponadto zgodnie z § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 296, poz. 1755), wychowawca informuje nieletniego o przebiegu procesu resocjalizacyjnego lub terapeutycznego i możliwości wpływania na jego przebieg w bezpiecznych warunkach pobytu, niezbędnych do nauki, wychowania, resocjalizacji i terapii.

W dokumentacji znajduje się wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia oraz indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, datowane na dzień 30 września 2020 r.

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania wychowanka zawiera:

Spelnienie wymagań	Odpowiedź	
określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1309).		
indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia (§ 6 ust. 10 pkt 1);	TAK	X
	CZĘŚCIOWO	
	NIE	
w zależności od potrzeb zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów, etc. (§ 6 ust. 10 pkt 2);	TAK	X
	CZĘŚCIOWO	
	NIE	
przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia (bariery i ograniczenia utrudniające jego funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły/placówki) (§ 6 ust. 10 pkt 3);	TAK	
	NIE	X

napotymane trudności w zakresie włączenia ucznia w zajęcia realizowane wspólnie z klasą, oraz efekty działań podejmowanych w celu ich przezwyciężenia (jeśli realizuje indywidualne godziny z danego przedmiotu) - § 6 ust. 10 pkt 3.	TAK	
	NIE DOTYCZY	X

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny wychowanka zawiera:

Spełnienie wymagań	Odpowiedź	
określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1309).		
zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy (§ 6 ust. 1 pkt 1);	TAK	X
	CZĘŚCIOWO (1)	
zintegrowane działania nauczycieli, specjalistów, wychowawców grup wychowawczych prowadzących zajęcia z wychowankiem, ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania (§ 6 ust. 1 pkt 2);	NIE	
	TAK	
działania o charakterze resocjalizacyjnym wzmacniające uczestnictwo wychowanka w życiu szkoły/placówki (§ 6. ust. 1 pkt. 2 lit. b);	NIE	X
	TAK	
formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane (§ 6 ust. 1 pkt 3);	NIE	X
	TAK	FORMY OKRES
działania wspierające rodziców ucznia (§ 6 ust. 1 pkt 4);	NIE	WYMIAR
	TAK	X
zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami kształcenia specjalnego, placówkami doskonalenia nauczycieli, etc. (§ 6 ust. 1 pkt. 4)	NIE	
	TAK	X
zajęcia resocjalizacyjne (§ 6 ust. 1 pkt 5)	NIE	
	TAK	X
zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (§ 6 ust. 1 pkt 5 lit. a)	NIE	
	TAK	X
zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 6 ust. 1 pkt 5 lit. b)	NIE	X
	TAK	
w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen poziomu jego funkcjonowania, wybrane zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 osób (§ 6 ust. 1 pkt 8);	NIE DOTYCZY	X
	TAK	

zakres współpracy nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup wychowawczych z rodzicami wychowanka w realizacji przez placówkę następujących zadań wymienionych poniżej: (§ 6 ust. 1 pkt 6)	NIE	X
realizacja zaleceń zawartych w o potrzebie kształcenia specjalnego (§ 5 pkt 1)	TAK	
	NIE DOTYCZY	X
zapewnienie warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego, środków dydaktycznych odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe, edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia/wychowanka (§ 5 pkt 2);	TAK	
	NIE	X
realizacja zajęć specjalistycznych organizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 5 pkt 3) ;	TAK	
	NIE	X
realizacja zajęć specjalistycznych, resocjalizacyjnych (§ 5 pkt 4);	TAK	
	NIE	X
integracja ucznia ze środowiskiem rówieśniczym (§ 5 pkt 5);	TAK	
	NIE	X
przygotowanie ucznia do samodzielności w życiu dorosłym (§ 5 pkt 6);	TAK	
	NIE	X

(1) Duży poziom ogólności, nie odniesiono się do wszystkich zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania dla klasy , także w planowanym procesie wychowania i resocjalizacji nie uwzględniono indywidualnych potrzeb wychowanka.

Zgodnie z obowiązującym prawem:

- program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele, specjaliści oraz wychowawcy grup wychowawczych prowadzący z wychowankiem zajęcia w tym ośrodku (§ 6 ust. 3) – wymóg nie został zrealizowany;
- zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie (§ 6 ust. 4) – brak pełnego składu zespołu przełożył się na braki w diagnozie i niekompletność wniosków, które winny stanowić konkretne wskazania do pracy z wychowankiem;
- program został opracowany na czas do ukończenia drugiego etapu edukacyjnego, co jest zgodne z § 6 ust. 5, jednak w czasie kiedy wychowanek nie przebywał już w ośrodku;
- podczas kontroli, nie ustalono, kto (zgodnie z § 6 ust. 6) jest koordynatorem pracy zespołu ds. indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz dokonywania okresowych ocen poziomu funkcjonowania
- rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń (zgodnie z § 6 ust. 11) mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen; dyrektor ośrodka zawiadamia pisemnie, w sposób przyjęty w ośrodku, o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu – dyrektor przygotował taką informację datowaną na 16 września 2020 r., brak jednak konkretnego adresata (rodzice ie mieszkają razem), a podkreślona informacja,

że ich obecność nie jest obowiązkowa, wydaje się niewłaściwa i świadczy o marginalizowaniu roli rodziców, którzy w tym konkretnym przypadku wykazywali zainteresowanie losem swojego dziecka;

- rodzice nie potwierdzili otrzymania kopii wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania wychowanka oraz programu (ipet), co stoi w sprzeczności z § 6 ust. 12.

Z uwagi na specyfikę młodzieżowego ośrodka wychowawczego, który jest prowadzony dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i resocjalizacji w celu eliminowania przejawów niedostosowania społecznego, poprzez realizację różnorodnych zadań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz. 1606), konieczne jest ich uwzględnienie w opracowywanym programie, oraz wykazanie dbałości o poziom merytoryczny dokumentów opracowywanych przez specjalistów w zakresie resocjalizacji - *(dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 3, 12 i 28).*

Wyniki badań dotyczących bezpieczeństwa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach, które przeprowadził i opracował pedagog placówki (dane porównawcze z listopada (brak daty) oraz z 8 czerwca 2020 r.) ujawniły, że: w ośrodku jest grupa wychowanków, którzy nie czują się bezpiecznie, doświadczyli przemocy ze strony wychowanków a także wychowawców/nauczycieli; przemoc przejawia się w formie bicia, grożenia, wyzywania, ośmieszania, wymuszania, poniżania, dotykania intymnych miejsc; jako niebezpieczne miejsca wychowankowie wskazali szkolną toaletę, ubikacje i umywalnie, sypialnie i świetlice, a także prysznice, klasę, rejon zewnętrzny, salę gimnastyczną; zdarzenia miały miejsce podczas oglądania telewizji, wykonywania prac na zewnątrz, podczas lekcji i przerw, nocek, kąpieli, sprzątanania rejonów; niektórzy wychowankowie o doznanej przemocy poinformowali pracowników ośrodka (2 z 22 i 6 z 29) i rodziców (1 z 22 i 4 z 29), niektórzy w ogóle nie zgłosili tego faktu. Wzrosła liczba wychowanków, którzy zgłosili w badaniach że doświadczyli przemocy, zarówno ze strony innych wychowanków (6 z 22 w badaniu przeprowadzonym w listopadzie i 9 z 29 w badaniu przeprowadzonym w czerwcu), jak i wychowawców/nauczycieli (odpowiednio 1 z 22 i 4 z 29). Wnioski i rekomendacje sformułowane przez pedagoga, nie odzwierciedlają wagi uzyskanych od wychowanków informacji, wskazać jednak należy, że w rekomendacjach do dalszej pracy, podniósł on konieczność otoczenia szczególną troską nowo przybyłych wychowanków oraz zapewnienia im bezpieczeństwa i wsparcia przez okres aklimatyzacji; wzmocnienia działań nauczycieli i wychowawców odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wychowanków, aby nie dochodziło do samosądów *(aby silniejsi wychowankowie z większą pozycją w grupie nie używali agresji fizycznej i werbalnej wobec słabszych fizycznie wychowanków)*, aby poprawić stosunki panujące pomiędzy wychowanekami a kadrami pedagogicznymi *(aby wychowanek w czasie poczucia zagrożenia chętniej zwracał się do Nas o pomoc, aby miał zaufanie i czuł w Nas wsparcie).*

Rekomendacje pedagoga, do dnia kontroli, nie przełożyły się na wdrożenie spójnych oddziaływań nauczycieli, wychowawców i specjalistów wykorzystujących w pracy z młodzieżą umiejętnie dobrane i właściwie stosowane metody oraz środki oddziaływań resocjalizacyjnych, z uwzględnieniem ich skuteczności w pracy z wychowankami. W kontekście zgłoszenia przez psychoterapeutów placówki „Para Familia” w Gorzowie Wlkp., którzy w dniu 4 września 2020 r. podczas sesji terapeutycznej z wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach, którzy zaobserwowali u nich wyraźne ślady przemocy fizycznej oraz psychicznej, wydaje się to koniecznością - (dowody: dokumenty wyszczególnione w tabeli dowodów w pkt 23, 25, 29 i 30).

W siedzibie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach mieści się Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, który rozpoczął swoją działalność z końcem maja 2020 r. W ramach prezentacji tego ośrodka wskazywano, że stanowi on *wsparcie wyspecjalizowanego zespołu psychologów i psychoterapeutów bez skierowania, bezpłatnie w ramach NFZ*, który zapewni wysoką jakość interdyscyplinarnej opieki dla wychowanków MOW Renice, umożliwi podniesienie kwalifikacji personelu MOW pod superwizją specjalisty z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży oraz, że jest *pierwszą, nowatorską placówką w Polsce, która może stać się pilotażowym projektem implementowanym w innych ośrodkach MOW*. Aby urzeczywistnić wysoką jakość interdyscyplinarnej opieki dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach, konieczne jest sprecyzowanie zasad współpracy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Renicach, w taki sposób, aby wychowankowie prawidłowo, w atmosferze bezpieczeństwa, przeżywali proces resocjalizacji.

Ujawnione nieprawidłowości:

1. Nie został objęty należyтым wsparciem i pomocą w czasie pobytu w ośrodku (33 dni - od 10 czerwca 2020 r. do 13 lipca 2020 r.) – w pierwszym tygodniu pobytu nie realizowano zajęć edukacyjnych i wychowawczych, w kolejnych, także zajęć terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Nieletni nie został objęty systemowymi oddziaływaniami w zakresie wspierania wychowanków nowo przyjętych (brak programu, procedur, etc.). Analiza dokumentacji, wyjaśnienia złożone przez dyrektora, wicedyrektora oraz pedagoga nie są spójne. Informacje uniemożliwiają ustalenie rzeczywistego przebiegu wydarzeń. Notatki nie są sporządzane w dniu spotkania (zdarzenia), w związku z tym trudno jest stwierdzić, jak opisywane spotkanie przebiegło. Pod sporządzonymi notatkami brakuje podpisów wszystkich osób uczestniczących w spotkaniu. Na podstawie zebranych dokumentów oraz przeprowadzonych rozmów nie ustalono czy przedstawione w piśmie :
wydarzenia miały miejsce, jednakże nie można ich wykluczyć.
2. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny oraz wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania nie zostały opracowane zgodnie z prawem przez zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów ośrodka, podczas pobytu nieletniego w placówce, z udziałem jego rodziców, którzy powinni być zachęceni przez dyrektora ośrodka do angażowania się

- w sprawy własnego dziecka, a także samego wychowanka, który powinien mieć sprzyjające warunki do angażowania się w proces resocjalizacji. Zapisy zawarte w opracowanych dokumentach nie zawierają wszystkich istotnych danych, znajdują się na dużym poziomie ogólności i wymagają spersonalizowania.
3. W zaplanowanej dla wychowanka pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie ustalono prawidłowego wymiaru godzin dla poszczególnych jej form, socjoterapii, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki.
 4. Wnioski i rekomendacje wynikające z dokonywanych w placówce badań poziomu bezpieczeństwa wychowanków nie przekładają się na przyjęcie systemowych rozwiązań w celu eliminowania występujących w ośrodku form przemocy, zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego oraz nietykalności osobistej wszystkim wychowankom. Z przeprowadzonych diagnoz wynika, że wychowankowie są narażeni na agresywne zachowania zarówno ze strony innych wychowanków, jak i nauczyciela/wychowawcy (*uderzenie, uderzenie w twarz, „z kluczy”*).

Zalecenie:

1. Niezależnie od okresu pobytu nieletniego w ośrodku zapewniać warunki niezbędne do nauki, wychowania, resocjalizacji i terapii, w tym warunki bezpiecznego pobytu zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 296, poz. 1755).
2. W okresie pobytu nieletniego w ośrodku, który nie posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niedostosowanie społeczne, podejmować działania mające na celu uzupełnienie tej dokumentacji zgodnie z § 3 ust 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. z 2011 r. Nr 296, poz. 1755).
3. Zapewniać wychowankowi warunki do nauki, środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne; zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe; integrować ze środowiskiem rówieśniczym oraz przygotowywać do samodzielności w życiu dorosłym zgodnie z § 5 pkt 2 – 3 oraz pkt 5 - 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
4. Dla wychowanka, także nieposiadającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opracowywać indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny który winien określać:
 - zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,

w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem (§ 6 ust. 1 pkt 1);

-zintegrowane działania nauczycieli, specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także wychowawców grup wychowawczych prowadzących zajęcia z wychowankiem w ośrodku, ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania w tym - wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu ośrodka (§ 6 ust. 1 pkt 2), oraz działania o charakterze resocjalizacyjnym (§ 6 ust. 1 pkt 2 lit. b);

- formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy (§ 6 ust. 1 pkt 3); w tym także zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (§ 6 ust. 1 pkt 5 lit. b);

- zakres współpracy nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup wychowawczych, z rodzicami ucznia w realizacji przez ośrodek zadań wymienionych w § 5 (§ 6 ust. 1 pkt. 6);

zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1309).

5. W dokonywanej przez zespół wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania wychowanka uwzględniać w szczególności jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia; w zależności od potrzeb, zakres i charakter wsparcia ze strony wychowawców, nauczycieli i specjalistów oraz przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu ośrodka zgodnie z § 6 ust. 10 pkt 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
6. Przestrzegać procedur opracowywania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla wychowanka, oraz partycypowania w tym procesie jego rodziców:
 - powołać zespół do opracowania programu (ipet) w skład którego winni wejść nauczyciele, specjaliści i wychowawcy grup wychowawczych, prowadzący zajęcia z wychowankiem w tym ośrodku (§ 6 ust. 3)
 - opracować program po dokonaniu przez zespół wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną (§ 6 ust. 4)
 - wyznaczyć osobę do koordynowania pracą zespołu (§ 6 ust. 6);
 - urzeczywistnić prawo rodziców ucznia do uczestniczenia w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen i zawiadamiać pisemnie, w sposób przyjęty w ośrodku, rodziców ucznia o terminie każdego spotkania zespołu oraz możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu; (§ 6 ust. 11);

- przekazywać rodzicom kopie wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania wychowanka oraz jego programu (ipet) (§ 6 ust 12) zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1309).
7. Planować i organizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, a także w formie zajęć, planowanych w wymiarze 45 minut tygodniowo, wykazywać dbałość o systematyczne i rzetelne wykonywanie zadań w tym zakresie przez kadre pedagogiczną ośrodka i poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z § 6 ust. 3 i ust. 6 oraz § 16 i § 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).
 8. Eliminować przejawy niedostosowania społecznego oraz przygotowywać wychowanków do samodzielnego i odpowiedzialnego życia po opuszczeniu ośrodka poprzez udział wychowanków w zajęciach m.in. resocjalizacyjnych i innych terapeutycznych zgodnie z § 19 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1606).
 9. Kontrolować pracę wychowawców w zakresie oceny stanu przestrzegania prowadzonej przez nich działalności wychowawczej, do której należy m.in. rozpoznawanie trudności w funkcjonowaniu wychowanków w grupie wychowawczej, podejmowania działań z zapewnieniem bezpieczeństwa i opieki sprzyjających poprawie ich funkcjonowania, a także planowania dalszych działań zgodnie z § 22 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1551).

Termin realizacji zaleceń:

Od dnia 1 grudnia 2020 r.

Zgodnie z §18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1551) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia

zastrzeżeń - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń - powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół sporządzono w dniu 23 listopada 2020 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły lub placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Podpisy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki

Podpis dyrektora szkoły lub placówki	Podpis kontrolującego
<p>Dyrektor mgr Piotr Krawczyk</p>	<p>STARSZY WIZYTATOR Hanna Markowska</p> <p>WIZYTATOR Magdalena Poklasińska</p>
Miejsce i data podpisania protokołu	Miejsce i data podpisania protokołu
<p>Żelazna 03.11.2020</p>	<p>Kaniew, 23.11.2020 r.</p>

Poświadczenie odbioru protokołu kontroli

Data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły lub placówki
<p>03.11.2020</p> <p>Dyrektor mgr Piotr Krawczyk</p>

Zgodnie z §16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.